Sygn. akt: KIO 1850/25

WYROK

Warszawa, dnia 4 czerwca 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca:Katarzyna Paprocka
Protokolant:Adam Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 czerwca 2025 r., odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 12 maja 2025 r. przez wykonawcę, Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Drogowych S.A. w Łukowie
w postępowaniu prowadzonym przez Miasto Łuków

orzeka:

1.uwzględnia odwołanie i nakazuje Zamawiającemu:
1.1.unieważnienie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej,
1.2.powtórzenie czynności badania i oceny ofert oraz zwrócenie się do wykonawcy, Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów S.A. o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu lub ich istotnych części składowych;
2.kosztami postępowania obciąża Zamawiającego i:
2.1.zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 10 000 zł 00 gr (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez Odwołującego tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez Odwołującego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika;
2.2.zasądza od Zamawiającego, Miasta Łuków na rzecz Odwołującego, Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Drogowych S.A. w Łukowie kwotę 13 600 zł 00 gr (słownie: trzynaście tysięcy sześćset złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione przez Odwołującego z tytułu wpisu oraz wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu zamówień publicznych.

Przewodnicząca:……..... **.....**

Sygn. akt: KIO 1850/25

Uzasadnienie

Zamawiający, Miasto Łuków prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, pn.: „Przebudowa ul. Partyzantów (102449L) i ul. Sienkiewicza (102477L) w m. Łuków", nr referencyjny: ZP.271.3.2025. Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 4 kwietnia 2025 r., pod nr: 2025/BZP 00176719. Wartość szacunkowa zamówienia nie przekracza progów unijnych.

W dniu 12 maja 2025 r. do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej wpłynęło odwołanie wykonawcy Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Drogowych S.A. w Łukowie (dalej: „PRID") wobec następujących czynności i zaniechań Zamawiającego:

1)zaniechania wezwania wykonawcy Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów S.A. (dalej: „PRD Lubartów) do złożenia wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny złożonej przez tego wykonawcę oferty, pomimo iż zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia oraz w sytuacji, gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o 49,78% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług;
2)wyboru jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy: PRD Lubartów, pomimo, iż zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia oraz w sytuacji, gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o 49,78% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu następujące naruszenia ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz. 1320 ze zm., dalej jako „PZP"), tj.:

1)art. 224 ust. 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8) PZP poprzez zaniechanie wezwania PRD Lubartów do złożenia

wyjaśnień odnośnie ceny oferty, w tym dowodów w zakresie jej wyliczenia, pomimo iż zaoferowana cena i jej istotne elementy składowe wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów;

2)art. 224 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8) PZP poprzez zaniechanie wezwania PRD Lubartów do złożenia wyjaśnień odnośnie ceny oferty, w tym dowodów w zakresie jej wyliczenia, pomimo iż zaoferowana cena jest niższa o ponad 30% od wartości zamówienia, a ww. rozbieżność nie wynikała z przyczyn oczywistych, niewymagających wyjaśnienia.

Mając powyższe na uwadze, Odwołujący wniósł o rozpatrzenie i uwzględnienie odwołania w całości oraz nakazanie Zamawiającemu:

1)unieważnienia czynności badania i oceny ofert,

2)unieważnienia czynności wyboru oferty PRD Lubartów jako najkorzystniejszej,

3)ponownego przeprowadzenia badania oraz oceny ofert,

4)wezwania PRD Lubartów do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny.

Ponadto, Odwołujący wniósł o zasądzenie od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przewidzianych przepisami prawa zgodnie z fakturą przedstawioną na rozprawie. Na rozprawie dnia 2 czerwca 2025 r. złożył fakturę na kwotę 3.600,00 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

Jak podniósł w uzasadnieniu odwołania, cena ofertowa wykonawcy PRD Lubartów, wg jego obliczeń, jest niższa o 49,78% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek VAT, a zatem Zamawiający odstępując od wezwania tego wykonawcy do wyjaśnień w zakresie wyliczenia ceny, naruszył art. 224 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 PZP oraz art. 224 ust. 1 PZP. Zdaniem Odwołującego, w tym wypadku, wezwanie to było obligatoryjne. Ponadto, wg Odwołującego, Zamawiający wysnuwa błędny wniosek, że skoro ceny wszystkich złożonych ofert oraz ich średnia arytmetyczne są niższe o ponad 30% od wartości zamówienia, to wzywanie do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny jest niecelowe. W ocenie Odwołującego, Zamawiający nieprawidłowo interpretuje art. 224 ust. 2 pkt 1) PZP, bowiem wytyczne ustawodawcy co do drugiej przesłanki odnoszącej się do średniej arytmetycznej powinny być przez Zamawiającego odniesione do ceny jednej, kwestionowanej oferty, a nie do wartości zamówienia. Ponadto, w ocenie Odwołującego nie wystąpiły oczywiste okoliczności, które mogłyby umożliwić niewypełnienie obowiązku w zakresie badania wyliczenia ceny, ani Zamawiający na takie nie wskazał, w szczególności taką okolicznością nie może być fakt, że wartość zamówienia została ustalona w sposób zawyżony. Dodał, że Zamawiający nie miał możliwości ustalić, że popełnił błąd w ustaleniu wartości zamówienia, gdyż wynagrodzenie wykonawcy miało charakter ryczałtowy i wykonawcy nie mieli obowiązku załączania kosztorysu do złożonych ofert.

W odpowiedzi z dnia 29 maja 2025 r. na odwołanie, Zamawiający wniósł o oddalenie odwołania w całości. W uzasadnieniu wskazał, że wszystkie trzy oferty, które wpłynęły zawierają rażąco niską cenę w stosunku do wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, tj. w odniesieniu do oferty PRD Lubartów różnica ta wynosi 49,78%, w odniesieniu do oferty STRABAG sp. z o.o. różnica ta wynosi 39,53%, zaś w odniesieniu do oferty Odwołującego, różnica ta wynosi 49,16%. Biorąc to pod uwagę, z uwzględnieniem zasady wyrażonej w art. 16 PZP – jak wskazało Miasto Łuków – wezwaniu do wyjaśnień rażąco niskiej ceny podlegają wszyscy wykonawcy. Zamawiający wskazał również, że nie może uwzględnić tak postawionych zarzutów, gdyż pominięcie części wykonawców narusza zasadę równego traktowania, ogranicza zasadę uczciwej konkurencji i może prowadzić do błędnego wyboru oferty, jeśli tylko jeden wykonawca został sprawdzony. Ponadto, Zamawiający podkreślił, że ceny złożonych ofert nie wzbudzały u Zamawiającego wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia. Stwierdził bowiem, że to wartość zamówienia została „przeszacowana". W związku z powyższym Zamawiający przyjął, że najbardziej wiarygodnym odzwierciedleniem cen rynkowych będzie średnia arytmetyczna złożonych ofert. Dodał, że w postępowaniu zaszły okoliczności oczywiste, które nie wymagają wyjaśnienia, tj. złożenie ofert o zbliżonych cenach, wszystkie oferty są znacznie niższe od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, powyższe okoliczności nie budzą u zamawiającego wątpliwości. Zatem, nie doszło do naruszeń przepisów wskazanych w odwołaniu. Zamawiający nie wnosił o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Do postępowania nikt nie zgłosił przystąpienia.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje.

W niniejszej sprawie, Izba stwierdziła, że odwołanie nie zawiera braków formalnych oraz terminowo został uiszczony od niego wpis w wymaganej wysokości. Nadto, odwołanie nie podlega odrzuceniu na podstawie art. 528 PZP.

Izba uznała również, że Odwołujący jest uprawniony do wniesienia odwołania do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej,

bowiem posiada interes w uzyskaniu zamówienia i może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów PZP. Jak wynika z odwołania, oferta Odwołującego została sklasyfikowana na drugiej pozycji wśród ofert podlegających ocenie w postępowaniu, zaś oferta PRD Lubartów została sklasyfikowana na pierwszej pozycji. Zdaniem odwołującego się wykonawcy, w przypadku uznania przez Krajową Izbę Odwoławczą zasadności niniejszego odwołania, Odwołujący ma realną szansę uzyskania przedmiotowego zamówienia. Ponadto, Odwołujący może ponieść szkodę wynikającą z braku możliwości osiągnięcia zysku w związku z realizacją zamówienia. Mając to na uwadze, Izba ustaliła, iż w postępowaniu wpłynęły 3 oferty, tj.: oferta Odwołującego z ceną brutto 1.649.929,88 zł, oferta PRD Lubartów z ceną brutto 1.629.727,69 zł oraz oferta STRABAG Sp. z o.o. z ceną brutto 1.962.390,57 zł. Kryteria oceny ofert stanowiły: cena (60 %), termin gwarancji (40%). Zgodnie z zawiadomieniem o wyborze oferty najkorzystniejszej z dnia 5 maja 2025 r., za najkorzystniejszą została uznana oferta PRD Lubartów – z punktacją 100 pkt, na drugim miejscu znalazła się oferta Odwołującego z punktacją 99,27 pkt, zaś kolejno oferta STRABAG Sp. z o.o. z punktacją 89,83 pkt, przy czym wszystkie ww. oferty uzyskały maksymalną liczbę punktów, tj. 40 pkt w kryterium termin gwarancji. W świetle powyższego, Izba uznała, że spełnione są przesłanki z art. 505 ust. 1 PZP, decydujące o legitymacji procesowej do wniesienia odwołania.

Przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych związanych z budową ulicy Partyzantów i ul. Sienkiewicza w ramach zadania inwestycyjnego: „Przebudowa ul. Partyzantów (102449L) i ul. Sienkiewicza (102477L) w m. Łuków" zgodnie z opracowanym projektem budowlanym (pkt 4 Specyfikacji Warunków Zamówienia, pt. Opis przedmiotu zamówienia). Zadanie obejmuje prace w zakresie m.in.: przebudowy drogi dla pieszych, zatok autobusowych, ułożenie nowej nawierzchni asfaltowej (warstwy ścieralnej), wymianę oznakowania pionowego i poziomego.

W pkt nr 24 Specyfikacji Warunków Zamówienia (dalej: „SWZ"), Zamawiający wskazał, że w sekcji VIII Formularza ofertowego w wykonawca zobowiązany jest do wskazania w polu CENA: - całkowitej ceny brutto za realizację zamówienia. Przed obliczeniem ceny oferty wykonawca powinien dokładnie i szczegółowo zapoznać się z dokumentacją projektową i specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych, zwracając szczególną uwagę, czy dokumentacja zawiera w swej treści wszystkie niezbędne rozwiązania do wykonania przedmiotu zamówienia – załącznik nr 1 do SWZ. Formą przyjętego wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych jest wynagrodzenie ryczałtowe. Podstawą obliczenia ceny za roboty budowlane jest sporządzony przez wykonawcę własny przedmiar robót w oparciu o projekt techniczny i specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych. Zamawiający dołączył do SWZ swoje przedmiary robót, zastrzegając, że jest to materiał pomocniczy. W związku z przyjętą formą wynagrodzenia ryczałtowego przedmiary robót nie stanowią opisu przedmiotu zamówienia w rozumieniu PZP. Cena oferty musi zawierać wszystkie koszty niezbędne do zrealizowania zamówienia, wynikające wprost z dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, jak również w nich nie ujęte, a bez których nie można wykonać zamówienia.

W świetle § 20 wzoru umowy stanowiącej Załącznik nr 2 do SWZ, strony ustalają, że obowiązującą formą wynagrodzenia, zgodnie ze specyfikacją warunków zamówienia oraz ofertą Wykonawcy wybraną w trybie podstawowym bez negocjacji jest wynagrodzenie ryczałtowe.

W toku postępowania, Zamawiający publikował wyjaśnienia dotyczące treści SWZ, w związku z zadawanymi przez wykonawców pytaniami.

Wg protokołu Komisji przetargowej, Komisja wnioskuje o odstąpienie od wezwania wykonawców do wyjaśnień w zakresie wyliczenia ceny. W protokole wskazano, że wartość zamówienia powiększona o należny podatek od towarów i usług wyniosła: 3.245.056,73 zł, zaś średnia arytmetyczna ofert wyraża się kwotą 1.747.349,38 zł brutto. Wobec tego, w ocenie Komisji, ceny wszystkich złożonych ofert oraz ich średnia arytmetyczna potwierdzają, że wartość zamówienia została ustalona w sposób nadmierny co powoduje, iż wezwanie wykonawców do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny na podstawie art. 224 ust. 2 pkt 1 jest niecelowe.

Wg protokołu postępowania, wartość zamówienia została ustalona na kwotę 2 638 257,50 zł netto.

Zgodnie z zawiadomieniem o wyborze oferty najkorzystniejszej z dnia 5 maja 2025 r., jako najkorzystniejsza została wybrana oferta Nr 1 Wykonawcy Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów S.A., z ceną brutto – 1 629 727,69 zł. Oferta ta otrzymała 100 pkt w ramach kryterium oceny ofert, zaś w postępowaniu nie została odrzucona żadna oferta.

Izba stwierdziła, że Zamawiający nie przeprowadził procedury wyjaśnień ceny ofertowej w zakresie wynikającym z art. 224 ust. 1 lub ust. 2 PZP w odniesieniu do którejkolwiek z ofert.

Izba zaliczyła w poczet akt postępowania dokumentację przekazaną w postaci elektronicznej przez Zamawiającego w dniu 29 maja 2025 r., w tym w szczególności:

–kosztorys inwestorski z dnia 25 marca 2025 r.,

–ogłoszenie o zamówieniu,
–SWZ wraz z załącznikami i wyjaśnieniami,
–oferty,
–informacja z otwarcia ofert z 23 kwietnia 2025 r.,
–protokół Komisji przetargowej w zakresie badania cen ofertowych,
–zawiadomienie z 5 maja 2025 r. o wyborze oferty najkorzystniejszej,
–Protokół postępowania.

Biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, poczynione ustalenia faktyczne oraz orzekając w granicach zarzutów zawartych w odwołaniu, Krajowa Izba Odwoławcza stwierdziła, co następuje.

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie. Izba stwierdziła, że Zamawiający, Miasto Łuków, w niniejszym postępowaniu, w sposób sprzeczny z przepisami PZP, zaniechało badania oferty wykonawcy Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów S.A. w zakresie rażąco niskiej ceny. Zdaniem Izby, Zamawiający powinien był nabrać wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia (art. 224 ust. 1 PZP). Ponadto, ziściły się przesłanki wskazujące na obligatoryjny wymóg skierowania takiego wezwania, z uwagi na przekroczenie progu 30% różnicy w cenie ofertowej ww. wykonawcy i wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, i jednocześnie nie zaistniały okoliczności oczywiste, które zwalniałyby Zamawiającego z obowiązku badania rażąco niskiej ceny (art. 224 ust. 2 pkt 1 PZP).

Po pierwsze, na uwzględnienie zasługiwał zarzut dotyczący naruszenia art. 224 ust. 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 PZP. Zgodnie z art. 224 ust. 1 PZP, jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych. Odwołujący upatrywał obowiązku wezwania wykonawcy PRD Lubartów do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, z uwagi na wątpliwości, jakich Zamawiający powinien nabrać ze względu na to, że zaoferowana cena i jej istotne elementy składowe wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia, skoro – jak podał Odwołujący – cena oferty wybranej jako najkorzystniejsza była o 49,78 % niższa od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek VAT. Przy czym słusznie Odwołujący zaznaczył, że wątpliwości tych nie powinien uchylać fakt, że ceny wszystkich złożonych ofert są podobne i ponad 30% niższe od wartości zamówienia, bowiem Zamawiający nie miał możliwości zbadania, skąd wynika taka różnica. Zdecydowanie, podzielić należy argument Odwołującego, że wbrew twierdzeniom Zamawiającego, nie sposób wprost stwierdzić, że powodem jest przeszacowanie wartości zamówienia. Skoro bowiem Zamawiający przewidział wynagrodzenie ryczałtowe i nie wymagał złożenia od wykonawców żadnych kosztorysów, stąd nie był w stanie stwierdzić, czy to wartość zamówienia została przeszacowana, czy też ceny ofertowe zostały zaniżone i to w sposób rażący. W tym kontekście, Zamawiający zupełnie bezpodstawnie, w sposób zaprzeczający ratio legis regulacji art. 224 ust. 1 PZP, ad hoc uznał, że jeżeli w postępowaniu wpływają oferty o zbliżonych cenach, a z kolei ceny te znacznie odstępują od wartości zamówienia brutto to zachodzi przesłanka „przeszacowania" wartości zamówienia i wobec tego przyjął, że brak jest wątpliwości co do realności i rynkowości cen ofertowych. Faktu przeszacowania wartości zamówienia lub rynkowości cen ofertowych Zamawiający w niniejszym postępowaniu nie udowodnił. Ponadto, bezpodstawny jest argument Zamawiającego, że w przedmiotowym postępowaniu ceny złożonych ofert nie wzbudzały u Zamawiającego wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia, stąd nie miał on obowiązku wszczęcia procedury wyjaśniającej. Wszak, Zamawiający nie dowiódł, ani możliwości wykonania przedmiotu zamówienia za ceny wskazane w ofertach wykonawców, ani braku możliwości powstania w tym zakresie wątpliwości. Podkreślić należy ponadto, że subiektywne wrażenie zamawiającego co do realności cen zawartych w ofertach złożonych w postępowaniu nie może zwalniać zamawiającego z obowiązku badania tych cen w kontekście rażąco niskiej ceny, jeżeli zaistnieją przesłanki z art. 224 ust. 1 PZP mające charakter obiektywny, tzn. w sytuacji, gdy obiektywnie istnieje jakakolwiek niepewność co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów. Ocena zamawiającego w tym zakresie nie może pozostawać w oderwaniu od okoliczności konkretnego przypadku i dokumentacji postępowania i być oceną subiektywną, nieznajdującą uzasadnienia w stanie faktycznym. W niniejszym postępowaniu, nie sposób a priori uznać, jak to wskazał Zamawiający, że ceny złożonych ofert niejako zweryfikowały wartość zamówienia ustaloną przed wszczęciem postępowania.

Po drugie, w niniejszej sprawie Zamawiającego, do wszczęcia procedury badania cen ofertowych, wprost zobowiązywała dyspozycja przepisu art. 224 ust. 2 pkt 1 PZP, w związku z czym, na uwzględnienie zasługiwał również zarzut nr 2 odwołania. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed

wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w zakresie rażąco niskiej ceny, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia. Bezsporne jest, że oferta PRD Lubartów jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania, a zatem zachodzi podstawa do obligatoryjnego badania ceny ofertowej w kontekście rażąco niskiej ceny. W ocenie Izby, w niniejszej sprawie Zamawiający nie był zwolniony z wszczęcia tej procedury. Nie można przyznać racji Zamawiającemu, który argumentował, że w sprawie zaszła przesłanka negatywna, wykluczająca obowiązek badania ceny, tj. rozbieżność pomiędzy ceną oferty PRD Lubartów a wartością zamówienia powiększoną o należny podatek od towarów i usług wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia. Zgodzić należy się z argumentacją Odwołującego, który powołał się na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie KIO 1054/23, że aby uznać, iż ziściła się przesłanka odstąpienia od procedury wyjaśniającej cenę, konieczne jest stwierdzenie zdarzeń i faktów dostrzeganych natychmiast, bez konieczności dokonywania analizy podobnych sytuacji. Zasadność wprowadzenia tej przesłanki do przedmiotowej regulacji jest niewątpliwa, nie ma bowiem potrzeby prowadzenia procedury wyjaśniającej, w sytuacji, gdy bez tych wyjaśnień wiadomo, dlaczego istnieje rozbieżność w cenie i wartości zamówienia. Tym samym, z przesłanką istnienia oczywistych okoliczności, o której mowa w art. 224 ust. 2 pkt 1 PZP, mamy do czynienia, gdy przyczyny zaistniałej rozbieżności cenowej są wyraźne, bezdyskusyjne, klarowne i ewidentne. W niniejszej sprawie, Zamawiający wskazywał, że ceny wszystkich ofert są ponad 30% niższe od wartości brutto zamówienia, co miałoby w sposób niezaprzeczalny świadczyć o tym, że wynika to z przeszacowania wartości zamówienia. Zdaniem Izby, fakt, że wszystkie złożone oferty są znacząco tańsze od wyceny inwestora nie potwierdza w niniejszej sprawie, w sposób oczywisty, że wartość zamówienia została zawyżona, czego zresztą Zamawiający nawet nie próbował dowieść. Taka sytuacja może bowiem również oznaczać, że wykonawcy nieprawidłowo wycenili oferty, z uwagi na niejasności lub nieprawidłowości w zakresie opisu przedmiotu zamówienia. Istotne jest w niniejszej sprawie, że w umowie przewidziano dla wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe, zaś podstawą obliczenia ceny ofertowej ma być własny przedmiar robót wykonawcy, sporządzony w oparciu o dokumentację zamówienia. W tej sytuacji, w ocenie Krajowej Izby Odwoławczej, nie może być oczywiste, że ww. rozbieżność wynika z błędnego oszacowania przez Zamawiającego, skoro ceny ofertowe nie zostały obliczone w oparciu o przedmiary zamawiającego, zaś z uwagi na przewidziane wynagrodzenie ryczałtowe i brak konieczności dołączenia do oferty kosztorysów, Zamawiający nie miał możliwości ustalenia, że wszyscy ci wykonawcy opierali się na podobnych wycenach, a tylko ceny zamawiającego są zawyżone. Już sam fakt, że w przypadku podejrzenia przeszacowania wartości zamówienia konieczne jest porównanie wyceny z cenami ofertowymi oraz porównanie kosztów poszczególnych składników cenotwórczych i ustalenie, że ceny ofertowe zostały obliczone z uwzględnieniem tych samych parametrów i metod co obliczenia zamawiającego w zakresie kosztorysu inwestorskiego prowadzi do wniosku, że nie jest to okoliczność oczywista, która nie wymaga wyjaśnienia.

Odnosząc się do argumentacji Zamawiającego zawartej w odpowiedzi na odwołanie, należy zaprzeczyć, aby powodem oddalenia odwołania w niniejszej sprawie mogła być niezgodność zarzutów z art. 16 pkt 1 PZP i wyrażoną tam zasadą równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji. Zamawiający wskazywał, że wbrew ww. zasadzie zarzut odwołania dotyczy tylko jednego wykonawcy, tj. PRD Lubartów, zaś wszyscy wykonawcy złożyli oferty z tak samo niską ceną, zatem uwzględnienie przez Zamawiającego odwołania i pominięcie części wykonawców naruszałoby zasadę równego traktowania, ograniczałoby konkurencję i mogłoby prowadzić do błędnego wyboru oferty, jeśli tylko jeden wykonawca został sprawdzony. Zgodnie z art. 505 ust. 1 PZP, środki ochrony prawnej, w tym odwołanie, przysługują wykonawcy jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu zamówienia oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy. Wynika stąd, że istotne dla legitymacji procesowej wykonawcy jest, by z zarzucanych zamawiającemu naruszeń wywodził możliwość poniesienia szkody lub wskazywał, że szkodę poniósł. W ocenie Izby, w niniejszej sprawie, nie sposób uznać, że Odwołujący poniósł lub mógłby ponieść szkodę wynikającą z faktu zaniechania wezwania go przez Zamawiającego do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny. Wynika stąd, że Odwołującemu nie przysługuje w tym zakresie legitymacja procesowa. Inną rzeczą jest, że to Zamawiający powinien czuwać nad przebiegiem postępowania zgodnym z przepisami PZP (art. 16 i art. 17 ust. 1 i ust. 2 PZP) i w razie zaistnienia przesłanek do badania ceny w kontekście rażąco niskiej ceny w stosunku do pozostałych wykonawców, wszcząć stosowną procedurę (art. 224 ust. 1 i ust. 2 PZP).

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 552 ust. 1, art. 553 zd. 1, art. 554 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 lit. a) i b) PZP, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku postępowania - na podstawie 557 PZP oraz w oparciu o przepisy 1 i pkt 2 lit. b) w zw. z 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobieraniu wpisu od odwołania (Dz. U. poz. 2437 ze zm.).

Biorąc powyższe pod uwagę, Izba orzekła jak w sentencji.

Przewodnicząca:…….....